

عنوان مقاله:

تدوین شاخصها و ترسیم الگوی خانواده تراز در اسلام (از منظر آیات قرآن و روایات) با بهره گیری از تکنیک پژوهش کیفی داده بنیاد

محل انتشار:

فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان درمانی، دوره 10، شماره 40 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 42

نویسندگان:

ندا ملکی فاراب - دانش آموخته دکتری روان شناسی تربیتی دانشگاه الزهرا

فروغ الصباح شجاع نوری - استادیار گروه روان شناسی تربیتی دانشگاه الزهرا

حسین بستان نجفی - استادیار گروه جامعه شناسی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

سیمین حسینیان - استاد گروه مشاوره دانشگاه الزهرا

خلاصه مقاله:

این پژوهش با هدف ارائه الگوی خانواده تراز اسلامی با بهره گیری از تکنیک پژوهش کیفی داده بنیاد تدوین شده است. در مرحله اول از پژوهش با مطالعه و مرور دقیق منابع دینی که شامل قرآن کریم و نیز کتب حدیثی معتبر و مشهور می باشد، مقوله های مرتبط با خانواده استکشاف و طی سه مرحله با استفاده از نرم افزار MAXQDA11 کدگذاری شد. در کدگذاری باز 284 مقوله و در کدگذاری محوری که بر اساس شباهت موضوعی دسته بندی شده بودند 54 مقوله به دست آمد و در مرحله آخر پس از رعایت سلسله مراتب کدهای محوری، 5 مقوله گزینشی استنتاج شد. سپس با استفاده از شیوه اعتبار یابی صوری، اعتبار یافته ها از طریق مصاحبه با 7 نفر از صاحب نظران و متخصصان خانواده اسلامی بررسی شد و پس از حصول اشباع، الگوی تدوین شده خانواده تراز اسلامی که از سه بعد پیش زمینه های تشکیل خانواده، ساختار خانواده و کارکردهای خانواده تشکیل یافته است، مورد تایید قرار گرفت. بر اساس یافته ها در خانواده تراز اسلامی ارتباط میان سه بعد استخراج شده دوسویه و درهم تنیده می باشد و اگرچه شکل گیری خانواده تراز اسلامی به وجود هر سه بعد وابسته است، ولی در میان این سه بعد توجه به کارکردهای خانواده از فراوانی بیشتری در متون دینی برخوردار بوده و از میان کارکردهای مستخرج از متون دینی کارکردهای حمایتی عاطفی نیز بیشترین تعداد از مقوله ها را به خود اختصاص داده است. همچنین در پایان مقاله، راهکارهایی علمی برآمده از نتایج ارائه شده اند.

کلمات کلیدی:

خانواده تراز، خانواده در اسلام، شاخص های خانواده مطلوب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1023276>

